

Preek van Kees de Graaf
Eerst lezen: I Kor 15:1-34

Tekst 1 Kor 15:20:

‘Maar Christus is werkelijk uit de dood opgewekt, als eerste van de gestorvenen’.

U heeft vast wel eens gehoord van die bekende joodse Rabbi Sussja. Deze rabbi werd door een geweldige extase bevangen telkens als er uit de Heilige Schrift deze woorden voorgedragen werden: *‘en God zeide’*. Die woorden komen we voor het eerst al tegen in het eerste hoofdstuk van Genesis het tweede vers: *‘En God zeide: Er zij licht’*. Als Sussja die woorden hoorde dan begon hij te roepen en bewoog zich zo wild dat hij de voordracht verstoorde en men hem naar buiten moest brengen. Daar stond hij dan in de gang en sloeg tegen de muren en riep *‘En God zeide’* Hoe is het mogelijk! God heeft gesproken. Hij bleef die woorden maar eindeloos herhalen: *‘En God zeide’*. Rabbi Sussja vond het feit dat God spreekt of gesproken heeft blijkbaar al genoeg om van in extase te raken, dat alléén is al zo’n groot wonder, dat alléén al maakt een wereld van verschil. Dat God zich bemoeit met de wereld, dat er ‘contact’ is tussen onze werkelijkheid en de heilige en verheven God, dat is een geweldig groot wonder. Deze Rabbi kon daar maar niet genoeg van krijgen.

Een zelfde gevoel kan over je komen als je de woorden van onze tekst goed tot je door laat dringen: *‘Christus is werkelijk uit de dood opgewekt’*. Die woorden vormen een jubeltoon. Er gaat een geweldige kracht vanuit. Als je die woorden bij dag en bij nacht overdenkt, ermee opstaat en ermee naar bed gaat, als je het elkaar *en* als gemeente elke keer als je elkaar ontmoet toeroept: *‘Christus is werkelijk uit de dood opgewekt’* dan ontdek je dat er werkelijk wat in je leven verandert, dan nemen de krachten van de toekomstige eeuw bezit van je hart en je hele wezen wordt erdoor veranderd. Dat doet de Heilige Geest. Niets zal meer zo zijn als vroeger. Alles wordt anders. De nieuwe mens staat op. Een diepe en intense blijdschap maakt zich van je meester. Dan daalt er een diepe vreugde in je hart; een dankbaarheid en een zekerheid en je jubelt het uit: wat een voorrecht dat ik het mag geloven: *‘Christus is werkelijk uit de dood opgewekt’*. De bedoeling van deze preek is om de diepte van die rijkdom vanuit het evangelie te peilen. Om zo tot de *kern* van ons geloof te komen.

Het eerste wat dan onze aandacht vraagt is dat de opstanding van Christus een echt **feit** is. De Bijbel legt er grote nadruk op dat de opstanding van Christus echt gebeurd is. Een historisch feit dat toen en toen plaats gevonden heeft. Voor ons als gereformeerden lijkt dat een open deur. Natuurlijk geloven we allemaal in de opstanding als een historisch feit, we zijn niet vrijzinnig. Het probleem is echter dat we de opstanding veel te weinig als echt feit *beleven*.

Sommigen zeggen: zijn die *feiten* nu echt wel zo belangrijk?. Als je zo’n grote nadruk op de feiten legt, dan heb je toch alleen nog maar een *verstandelijk* geloof?. Met dogma’s kom je niet verder. Het gaat toch om een *ervaren* van Jezus in je hart? Als je dat zo stelt dan creëer je een valse tegenstelling. Je moet God lief hebben met je hart en je ziel. Dat is waar!. Maar ook met je verstand. Sterker nog: je moet eerst beginnen met je verstand. Eerst kennis nemen van de feiten. En als je jezelf met een gelovig hart overgeeft aan de feiten dan volgt ook de ervaring in je hart. Liefde kan pas echt wortel schieten als die liefde gebaseerd is op *gebleken* trouw. Niet op vage beloftes of ideeën.

Paulus heeft hier alle reden om hier over de opstanding van de doden te spreken. Er waren sommigen in de gemeente van Korinthe¹ die beweerden dat er geen opstanding van de doden bestaat. Dat was bepaald geen nieuwe dwaling. De Sadduceeën geloofden daar ook niet in². In Korinthe kwam die dwaling voort uit het klassieke Griekse denken. Daarin gaat het om de ziel van de mens. Het lichaam van de mens is van minder waarde en is slechts een 'kerker' van de ziel. De geest van de mens leeft ook na zijn sterven voort maar zijn lichaam sterft en staat niet op. Dood is dood, zo dacht men. Paulus is hier heel duidelijk over: '*Als de doden niet opstaan, is ook Christus niet opgewekt*'³. En als Christus niet echt is opgestaan, trek dan de stekker er maar uit. Het heeft geen enkele zin meer. Het geloof heeft geen enkele inhoud meer. Hef jezelf als gemeente dan maar op en zet de bloemetjes maar buiten, eet en drink maar want morgen sterf je⁴. Het ergste is nog: zonder de opstanding van Christus blijf je in je zonde en je bent reddeloos verloren.

Paulus zegt dan dat hij, en de andere apostelen, *valse getuigen*⁵ zijn geweest. Ze hebben *getuigd* van de opstanding van Christus maar hun getuigenis klopt niet. Nu moeten we goed begrijpen dat Paulus hier juridische termen gebruikt: getuigen, getuigenis. De Bijbel staat vol met juridische termen. Het woord getuige, getuigen, getuigenis, komt alleen al in het NT al 119 keer voor. Heel het handelen van God en dus ook onze verlossing van de zonden is gebaseerd op *recht*. Is eigenlijk juridisch van aard.

Als God in de Bijbel de waarheid, de echte feiten wil vast stellen, dan gaat God in grote lijnen net zo te werk als in een rechtbank. Stel dat er ergens een groot verkeers ongeluk is gebeurd, met vele doden en gewonden De schuldige moet worden aangewezen en het wordt een rechtszaak. Hoe gaat de rechter nu vaststellen wat er precies is gebeurd? Hij gaat *getuigen* oproepen en die leggen onder *ede* een getuigen verklaring af van wat ze gezien en gehoord hebben. Dat kunnen getuigen zijn die het hele ongeluk voor hun ogen hebben zien gebeuren. Anderen die maar een gedeelte hebben gezien, weer anderen die het vanuit een andere positie hebben gezien enz. De rechter gaat nu vervolgens alle getuigenissen- van slachtoffers en toeschouwers - naast elkaar leggen en vergelijken. Hij gaat ze ook vergelijken met ander bewijs materiaal zoals bijv. remsporen op de weg. Als de getuigen verklaringen met elkaar overeenkomen, als ze elkaar niet tegenspreken, komt de rechter tot de conclusie komt dat hij te maken heeft met *betrouwbare* getuigen. Hij gaat vervolgens *objectief* vaststellen wat er precies gebeurd is en op basis daarvan komt hij tot een rechterlijke uitspraak .Die uitspraak is *officieel* en *bindend* voor iedereen. De zaak wordt *bewezen* geacht.

In grote lijnen gaat de Bijbel op precies dezelfde wijze te werk. Ook als het gaat over de opstanding van Christus. De Bijbel *bewijst* het *feit* van de opstanding. En dat gaat langs de weg van *getuigen* van die opstanding. Maar dan wel op een bepaalde manier. Op eigen Goddelijke wijze.

Als *wij*, mensen, de opstanding zouden willen bewijzen, dan zouden het wel anders gedaan hebben: meerdere camera's in de grafkelder waar het lichaam van Christus zich bevindt die vanuit diverse invalshoeken precies, in detail en vertraagd, de verrijzenis van Jezus op de derde dag na zijn begrafenis op beeld zouden vastleggen. Inclusief de verschijning van de engel. Natuurlijk met een rechtstreekse uitzending, op prime time, op alle TV kanalen over heel de wereld, gevolgd door diepte interviews met Jezus, zodat niemand er meer onderuit

---

¹ I kor 15:12

² Zie hiervoor Mat. 22:23

³ I Kor 15:13

⁴ I Kor. 15:32

⁵ I Kor 15:15

zou kunnen: ‘*Christus is werkelijk opgestaan*’. Wat een spektakel zou dat zijn. Wat een sensatie ook! Alle kijkcijfer records, zelfs die van de finale van het WK voetbal zouden erbij verbleken. Dan zou iedereen het wel *moeten* geloven dat Christus is opgestaan, desnoods tegen wil en dank.

Ik moet eerlijk toegeven dat ik er soms naar verlang dat het zo zou zijn gegaan. Iedereen zou het *moeten* geloven. Dan zouden we serieus genomen worden in deze wereld. Dan zouden we er ook niet over hebben in te zitten dat zo velen, soms ook onze kinderen, onze familie, onze geliefden geliefden, dat evangelie afwijzen en er niets van willen weten; vaak met als argument dat het geloof niet bewezen kan worden.

Toch is dit geen oplossing, want het zou een dwangmatige oplossing zijn. En God wil niemand dwingen om tegen heug en meug het feit van de opstanding van Christus te moeten accepteren en zo Zijn Koninkrijk binnen te gaan. Nee, het gaat God om je *hart*. Hij dwingt nooit, Hij nodigt alleen.

Een volgend voorbeeld uit de voetbalsport kan duidelijk maken wat we bedoelen: Stel je bent fan van Feyenoord en Feyenoord heeft al vele decennia geen enkele prijs gewonnen. Ajax daarentegen heeft alles gewonnen, is al velen jaren landskampioen, en heeft al talloze malen de Champion’s League gewonnen etc.. Nu zegt iemand tegen je: ‘Wil je ook geen Ajax fan worden, dan mag je ook eens een keer feest vieren? Zou je dat willen? Natuurlijk niet. Je hebt je *hart* aan Feyenoord verpand. Je hebt bewust een keuze gemaakt voor Feyenoord. En dan ben je fan, door dik en dun, en dan maakt het niet uit hoe aantrekkelijk het is om Ajax fan te worden.

En zo gaat het nut ook met het geloof. Dat is een keuze van het menselijk hart. De mensen hebben heel vaak al van tevoren al hun keuze bepaald: voor of tegen het geloof. En dat is een keuze van het *hart*. Als je eenmaal de keuze hebt gemaakt dat je met dat geloof verder niets te maken *wilt* hebben, dan sta je niet meer open voor andere argumenten, zelfs niet meer voor *bewijzen*, van de tegenpartij. Daar neem je simpelweg geen kennis meer van. De Bijbel blijft een gesloten boek⁶. Dat geeft hetzelfde gevoel als iemand die onschuldig veroordeeld is door een rechtbank. De veroordeelde kan het bewijs van zijn onschuld leveren, maar er is niemand die het voor hem wil opnemen, geen rechter, geen rechtbank of advocaat die van zijn zaak kennis wil nemen. Ook de publieke opinie negeert hem volkomen. De onschuldig veroordeelde kan schreeuwen om recht zo hard hij wil, maar er is geen hond die het voor hem opneemt. Zo is het evangelie ook één schreeuw om recht te doen aan de feiten, om het bewijs te aanvaarden.

Want de Bijbel levert wel degelijk een sluitend bewijs van de opstanding, ook al weigeren veel mensen daar kennis van te nemen en dit te accepteren. Er komt een tijd zegt de Bijbel⁷ dat ‘*elke knie zich zal buigen, in de hemel, en op aarde en elke tong zal belijden*: “Jezus Christus is Heer, tot eer van God de Vader. Ook zij dit nu het evangelie niet *willen* accepteren zullen dan *moeten* erkennen dat het door de Bijbel geleverde bewijs wel degelijk betrouwbaar is.

Het is waar, God heeft voor een andere manier van bewijsvoering gekozen. Een betere manier, sterker nog, de enige juiste manier!. Het is waar, van de opstanding zelf in het graf,

---

⁶ Alleen de Geest van God is bij machte hier doorheen te breken en daar verandering in te brengen, maar daar gaat het mij hier nu niet om.

⁷ Zie Pilipp. 2:11

daar is geen mens getuige van geweest. Dat alles bepalende wonder is aan de menselijke waarneming onttrokken geweest en blijft Gods geheim. God heeft alle kaarten op de *betrouwbaarheid* van de getuigen gezet. Daar geeft Paulus in dit hoofdstuk een exposé van.

Paulus wijst eerst op de getuigen uit het Oude Testament. Mozes en de profeten. Die hadden al geprofeteerd over Jezus en voorspeld dat Hij voor onze zonden zou sterven, dat Hij begraven zou worden en op de derde dag opgewekt uit de doden⁸. Die getuigen zijn betrouwbaar gebleken. Het is allemaal precies zo uitgekomen. Hij is opgewekt uit de doden en daarna verschenen aan Petrus, vervolgens aan de twaalf leerlingen. Daarna is Hij zelfs verschenen aan meer dan vijfhonderd broers en zussen tegelijk. Vervolgens is Hij verschenen aan Jacobus en daarna aan alle apostelen. Tenslotte is Hij ook aan Paulus zelf verschenen.

Wat voor mensen waren dat die apostelen, die getuigen van het eerste uur?. Waren dat een soort van super gelovigen, een soort van macho figuren, die het vanuit de Schiften allemaal al lang hadden voorzien wat er met Jezus zou gaan gebeuren, en nu hun mannetje stonden? Nee, helemaal niet Nee, geen mens had nog rekening gehouden met zo iets als een opstanding uit de doden, ondanks alle voorzeggingen.

De twaalf leerlingen waren nuchtere mensen, voor een deel vissers, die met beide benen op de grond stonden. Die net zoals de moderne westerse mens van het idee uitgingen: eerst maar eens zien en dan geloven. Niemand hield rekening met de opstanding.

Da ze later in de opstanding zijn gaan geloven hadden ze helemaal niet aan zichzelf te danken. Sommigen twijfelden nog steeds⁹, zelfs nadat Jezus als opgestane Heer aan hen was verschenen. Maar ze werden simpelweg door de feiten overweldigd. Ze konden er niet onder uit. De apostel Johannes zou later zeggen: 'we hebben het met eigen ogen gezien en aanschouwd, we hebben het met onze handen aangeraakt'¹⁰. En Petrus zegt: 'wij baseerden ons niet op vernuftige verzinsels- integendeel, wij hebben met eigen ogen zijn grootheid gezien'¹¹.

Die apostelen dat waren stuk voor stuk betrouwbare mensen. Soms weet je zeker dat iemand betrouwbaar is, ook al heb er geen juridisch bewijs voor. Een voorbeeld om dat duidelijk te maken. Als je al 50 jaar met elkaar getrouwd bent. Lief en leed met elkaar gedeeld hebt. Dan komt er een fase in je leven dat je elkaar goed kent. Als je man of vrouw dan beweert iets gezien te hebben wat jij niet gezien hebt, dan vraag je niet om bewijs. Dan weet je gewoon zeker dat hij of zij de waarheid spreekt. Daar vertrouwt je op, ook al heb je het zelf niet gezien. Zo betrouwbaar zijn die Bijbelse getuigen nu ook.

Dan hebben we nog niet eens gehad over de *eerst geborene van de doden*, onze Heer Jezus Christus zelf, die als de *Betrouwbare Getuige* bij uitstek aangeduid wordt!¹². Jezus getuigt over zichzelf in Joh. 5:36 en 37: '*Het werk dat de Vader mij gegeven heeft om te volbrengen getuigt van mij. Wat ik doe getuigt ervan dat de Vader mij gezonden heeft. De Vader die mij gezonden heeft, heeft dus zelf een getuigenis over mij afgelegd*'. Dat getuigenis van de Vader dat is in de Schriften te vinden¹³. Al die machtige daden, wonderen en tekenen die de Heer gedaan heeft, zijn liefde en zelfovergave tot in de dood voor al de Zijnen, vormen een krachtig getuigenis dat niemand ooit zal kunnen loochenen. Een getuigenis van God zelf.

---

⁸ I Kor. 15:3 e.v.

⁹ Mat. 28:17

¹⁰ I Joh. 1:1,2

¹¹ II Petr. 1:16

¹² Openb. 1:5

¹³ Joh. 5:39

Handelingen 1:3 zegt dat Hij *na Zijn lijden en dood hun herhaaldelijk bewezen heeft dat hij leeft, gedurende 40 dagen is Hij in hun midden verschenen*. Opdat het nu voor iedereen vast zou staan, als een onomkeerbaar feit: de Heer is werkelijk opgestaan!. En dat getuigenis wordt voortgezet, alle eeuwen en tijden door. Elke keer als de gemeente van Christus samenkomt geeft de Heer weer een *publiek* getuigenis: Ik ben werkelijk opgestaan!. In de kerkdienst gaat het primair dus niet om ons maar om de Heer zelf. Hij proclameert publiek zijn verrijzenis. Daarom is het ook belangrijk om er elke kerkdienst bij te zijn, als Hij verschijnt en ons Zijn woorden van eeuwig leven meegeeft. Dat doet Hij met een doel: dat ook wij levende getuigen van Hem zijn in deze wereld. Pas als het laatste getuigenis uitgesproken is, dan klinkt de laatste bazuin en staan *alle* doden op uit hun uit hun graven..

Maar Hij is al opgestaan, als *eerste* zo lezen we. ‘Eerste’, vroeger zeiden we ‘Eersteling’ dat is een oudtestamentisch begrip. De eerste opbrengst van de oogst werd aan de Heer geofferd. In dit begrip ‘eersteling’ zitten twee dingen verborgen. ‘Eersteling’ betekent: het beste. Wie in het voorjaar spinazie zaait, weet wat we bedoelen. De eerste spinazie oogst is de beste. Die is sappig en vol vitamine. Als je de spinazie hebt afgesneden in het veld dan groeit de spinazie weer aan en kun je voor de tweede keer oogsten. Di tweede oogste is veel minder van kwaliteit, die is harder, korreliger.

Jezus, Gods Zoon is het mooiste en het liefste, het beste wat God te bieden heeft. Daarom mag hij ‘eersteling’ worden genoemd. Daarom is alleen Zijn offer goed genoeg Alleen het beste is goed genoeg voor God.

‘Eersteling’ wil ook zeggen: dit is het eerste, het begin, van de oogst. De rest, de *hele* oogst, staat klaar om geoogst te worden en zal *gegarandeerd* geoogst gaan worden en dan kan het feest gaan beginnen.

Jezus is opgestaan uit de doden als eerste en daarom zullen gegarandeerd allen volgen en ook opstaan.

Als je nu het *feit* van de opstanding met een gelovig hart aanneemt dan gaan er gegarandeerd een aantal geweldige dingen in je leven op gang komen¹⁴. Nu al. Daarvoor heb je de Heilige Geest nodig. Die krijg je als je er om bid. Door de Heilige Geest wordt alle twijfel weg genomen. Drie dingen gaan er dan op gang komen in je leven.

Het eerste is dat je gaat beseffen dat Christus door Zijn opstanding de dood heeft overwonnen. De dood is die laatste, gemene vijand waar we allemaal voor moeten bukken. Of we nu rijk of arm zijn, koning, keizer admiraal, het maakt niet uit. Ons lichaam moet sterven.

Maar de dood van Christus heeft iets geweldigs gedaan. Door Zijn dood heeft Hij ons weer terug gebracht in het leven. Wij waren door onze zonden dood. De weg naar het leven hadden we afgesneden. Maar doordat Hij in onze plaats stierf, heeft Hij ons het leven weer terug gegeven en ons in onze oorspronkelijke positie terug gezet. Wij waren eens allemaal koningen die de hele schepping cadeau kregen en alle mooie dingen uit die prachtige schepping mochten halen. Maar het was ons niet genoeg. We werden hoogmoedig en wilden als God zijn. Eigenlijk wilden we Hem de baas zijn. Dat werd ons fataal. We moesten sterven.

---

¹⁴ Hierin volg ik HC 17 die spreekt over de waarde van de opstanding van Christus.

Nu ging Christus in onze plaats de dood in en wij kregen daardoor onze hoge positie, die we eens hadden, weer terug. En nog veel meer dan dat: we worden tot kinderen aangenomen en krijgen een onaantastbare positie als kinderen bij Vader thuis. Om aan ons het leven weer te kunnen terug geven *moest* Hij natuurlijk eerst zelf opstaan uit de doden.

Het tweede is dat we door Zijn opstandingskracht *nu al* worden opgewekt tot een nieuw leven. Rom. 6:4 zegt het treffend: ‘*We zijn door de doop in Zijn dood met Hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden*’.

De opstandingskracht zorgt ervoor dat die heerlijke vernieuwing hier al in *dit* leven begint. Dat is niet iets voor alleen maar later, in de hemel, maar het gaat hier al beginnen. Je hoeft nu geen slaaf meer te zijn van de zonde. Je *leeft* niet meer in de zonde, ook al val je er nog zo vaak in. Je bent nu *rechtens* het eigendom van een Ander geworden. Dood voor de zonde. Levend door Hem, dankzij Zijn opstanding. Laat die vernieuwende kracht van de Heilige Geest op je inwerken. Dan vindt je rust, geborgenheid, zekerheid. Dan weerklinkt dag en nacht de juichtoon in je hart en dan weet je het zeker: Hij is opgestaan, daarom ben ik ook opgestaan. Hij leeft in eeuwigheid en daarom leef ik ook in eeuwigheid. Niets kan mij meer scheiden van Zijn liefde.

Het derde wat je zult ervaren is: Hij stond op in *heerlijkheid*, daarom zal ik ook opstaan in heerlijkheid. ‘Heerlijk’ betekent: gaaf, zonder enig gebrek.. Gegarandeerd. Hij als Eerste. En daarom met de garantie: al de Zijnen zullen Hem volgen en net als Hij een verheerlijkt lichaam krijgen. ‘Verheerlijkt’ wil ook zeggen: een lichaam dat geheel door de Heilige Geest vervuld is. Waaruit de zonde volledig verdreven is, waar geen plaats meer is voor ziekte, voor dood, voor tranen.

Daarom: giet jezelf vol met de kennis van de kennis van Jezus en je zult vervuld worden met Zijn enorme opstandingskracht!

Daar juicht een toon, daar klinkt een stem, die galmt door heel Jeruzalem. Een heerlijk morgenlicht breekt aan, de Zoon van God is *werkelijk* opgestaan¹⁵!.

Amen.

---

¹⁵ GKB Gez. 95